Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	11121 - Metodologia de la Investigació Qualitativa en Salut / 1
Titulació	Màster Universitari d'Investigació en Salut i Qualitat de Vida
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	**Horari d'atenció als alumnes**					
	Hora d'inici	**Hora de fi**	**Dia**	**Data d'inici**	**Data de fi**	**Despatx / Edifici**
Margalida Miró Bonet mmiro@uib.es	10:30	11:30	Dilluns	02/09/2019	17/02/2020	C-201. Guillem Cifre de Colonya
	17:00	18:00	Dilluns	02/09/2019	17/02/2020	C201. Guillem Cifre de Colonya.* Es prega concertar tutoria prèviament
	17:00	18:00	Dimecres	17/02/2020	31/07/2020	C201. Guillem Cifre de Colonya
Rosa Miró Bonet rosa.miro@uib.es	15:00	16:15	Dilluns	09/09/2019	31/07/2020	C203 guillem cifre de colonya
	09:30	10:30	Dilluns	09/09/2019	31/07/2020	C203 guillem cifre de colonya
Cristina Moreno Mulet cristina.moreno@uib.es	10:30	11:30	Dilluns	09/09/2019	09/02/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
	16:00	17:00	Dilluns	09/09/2019	09/02/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
	10:30	11:30	Dimarts	10/02/2020	31/07/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944

Data de publicació: 03/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.
©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Document generat automàticament a les 0920:00 de 09/12/2019

Guia docent

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
	17:00	18:00	Dimarts	10/02/2020	31/07/2020	Beatriu de Pinós Despatx 25. Telèfon 971259944
Concepción Zaforteza Lallemand concha.zaforteza@uib.es	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

En aquesta matèria, que forma part del mòdul de Metodologia de la Investigació, s'abordarà la investigació qualitativa com una eina metodològica per analitzar i generar coneixements contextualitzats, que donin suport a les bones pràctiques i permetin crear-ne de noves, donant resposta a les demandes i reptes de la ciutadania en matèria social i de la salut. Aquesta matèria, conjuntament amb la de metodologia de la investigació quantitativa i la d'investigació secundaria en salut, conforma la base de la formació de postgrau d'aquest màster i permetrà adquirir coneixements i habilitats fonamentals per millorar les pràctiques i polítiques en salut i establir possibles àrees de recerca necessaris a desenvolupar.

Requisits

Essencials: Títol de Grau.

Recomanables

Es recomanen competències lectores de la llengua anglesa.

Competències

Específiques

* CE1 - Capacitat per analitzar, interpretar i redactar informes de recerca qualitativa i quantitativa en el camp de les ciències de la salut i la qualitat de vida
* CE2 - Capacitat per analitzar críticament la realitat (polítiques, cultures, problemes i recursos) dels diferents contextos de la salut i la qualitat de vida.
* CE4 - Capacitat per a formular problemes de recerca, seleccionar l'opció metodològica (qualitativa i/o quantitativa) i les tècniques d'intervenció més adequades davant un problema de salut i qualitat de vida.
* CE5 - Capacitat per a dissenyar un projecte de recerca en salut des de les perspectives qualitativa i quantitativa
* CE10 - Capacitat per recollir dades empíriques i analitzar-los científicament.

Data de publicació: 03/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.
©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Document generat automàticament a les 0920:00 de 09/12/2019

Genèriques

* CG1 - Capacitat per realitzar reflexions i raonaments crítics, analitzar la informació científica i sintetitzar-la; CG3 - Capacitat per dissenyar, implementar, gestionar i avaluar programes, projectes i recursos (materials i humans) en el context de la salut

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Unitat temàtica 1. Introducció a la recerca qualitativa

- Tema 1. Diferències epistemològiques entre la recerca quantitativa i qualitativa
- Tema 2. Importància de la recerca qualitativa: Implicacions per a la pràctica, la gestió i la política

Unitat temàtica 2. El procés de recerca qualitativa

- Tema 3. Posicionalitat i reflexivitat
- Tema 4. Contextualització i justificació
- Tema 5. Revisió de la literatura
- Tema 6. Paradigmes i perspectives teòriques
- Tema 7. Pregunta de recerca i objectius
- Tema 8. Metodologia: Disseny de la recerca
- Tema 9. Consideracions ètiques
- Tema 10. Resultats, anàlisi i rigor
- Tema 11. Discussió i interpretació de les dades
- Tema 12. Transferència i divulgació de la recerca qualitativa

Metodologia docent

La metodologia inclourà una part expositiva i una part de treball pràctic al voltant de situacions concretes, tant de la pròpia àrea d'interès com d'altres fonts, relacionades amb informes d'investigació qualitativa i amb les distintes fases de la investigació.

Activitats de treball presencial (1,44 crèdits, 36 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició de continguts	Grup gran (G)	Exposició per part del professorat de les característiques principals de la investigació qualitativa, de les distintes fases del seu disseny i desenvolupament. Es requereix que	28

Data de publicació: 03/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.
©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Document generat automàticament a les 0920:00 de 09/12/2019

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			l'estudiant tengui una actitud activa i participativa per a reflexionar i discutir sobre el contingut.	
Avaluació	Presentació oral i defensa oral	Grup gran (G)	Exposició i defensa oral per part de l'estudiant de l'estructura d'un disseny d'investigació qualitativa dins l'àrea d'interés de l'estudiant. El professorat publicarà a l'espai virtual de l'assignatura un document que oferirà informació detallada sobre els objectius, les activitats i els criteris avaluatius de les presentacions orals.	8

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informarà els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (4,56 crèdits, 114 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Projecte final de recerca qualitativa	Lliurament de l'estructura d'un disseny de recerca qualitativa. El professorat publicarà a l'espai virtual de l'assignatura un document que oferirà informació detallada sobre l'estructura del projecte de recerca qualitativa,el lliurament del projecte escrit i els criteris avaluatius.	114

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscs específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

S'espera que els continguts d'aquesta matèria facilitin la consecució dels resultats d'aprenentatge següents:

* Utilitzar la recerca qualitativa com a forma d'indagació per a l'adquisició de coneixements, la millora de la pràctica en salut i la qualitat de vida en un context social específic.
* Definir les diferents etapes del procés de recerca des d'una perspectiva qualitativa.
* Discutir sobre les actituds de compromís científic, ètic i polític en el desenvolupament i la transferència de la recerca qualitativa.
* Redactar la proposta de projecte de recerca des de la perspectiva qualitativa i participar en la seva execució, avaluació i difusió.
* Utilitzar la recerca qualitativa com a forma d'indagar per a l'adquisició de coneixements.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels

Data de publicació: 03/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.
©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Document generat automàticament a les 0920:00 de 09/12/2019

elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exposició de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments **(no recuperable)**
Descripció	Exposició per part del professorat de les característiques principals de la investigació qualitativa, de les distintes fases del seu disseny i desenvolupament. Es requereix que l'estudiant tengui una actitud activa i participativa per a reflexionar i discutir sobre el contingut.
Criteris d'avaluació	Per tal generar major debat i reflexió sobre les temàtiques tractades a l'assignatura es tindrà en compte l'assistència i participació de l'estudiant durant les classes teòriques.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Presentació oral i defensa oral

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals **(no recuperable)**
Descripció	Exposició i defensa oral per part de l'estudiant de l'estructura d'un disseny d'investigació qualitativa dins l'àrea d'interés de l'estudiant. El professorat publicarà a l'espai virtual de l'assignatura un document que oferirà informació detallada sobre els objectius, les activitats i els criteris avaluatius de les presentacions orals.
Criteris d'avaluació	Exposició i defensa oral de l'estructura d'un projecte d'investigació qualitativa de l'àrea d'interés de l'estudiant. Els criteris d'avaluació d'aquesta primera part seran: a) Capacitat crítica i reflexiva, b) Participació i aportacions als treballs d'altres companys/es.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Projecte final de recerca qualitativa

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes **(recuperable)**
Descripció	Lliurament de l'estructura d'un disseny de recerca qualitativa. El professorat publicarà a l'espai virtual de l'assignatura un document que oferirà informació detallada sobre l'estructura del projecte de recerca qualitativa,el lliurament del projecte escrit i els criteris avaluatius.
Criteris d'avaluació	Lliurament de l'estructura d'un projecte de recerca qualitativa. Els criteris d'avaluació generals seran: 1) Presència de tots els elements d'un disseny d'investigació, 2) Coherència, 3) Cohesió, 4) Adequació, 5) Nivell d'anàlisi, síntesi i reflexió personal. Els criteris d'avaluació específics es troben publicats al dossier per a l'elaboració d'un disseny d'investigació qualitativa accesible a l'AulaDigital de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 60% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

* Denzin, N., Lincoln, Y. Las estrategias de investigación cualitativa. Madrid, Gedisa, 2013.
* Denzin, N., Lincoln, Y. (Coord). Manual de investigación cualitativa. Madrid, Gedisa, 2012.
* Pedraz, A., Zarco, J., Ramasco, M., Palmar, AM. Investigación cualitativa. Barcelona, Elsevier, 2014.

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.
©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Document generat automàticament a les 0920:00 de 09/12/2019

* Riba, C. Mètodes d'investigació qualitativa. Barcelona, FUOC, 2010.
* Tatano, C. Routledge International Hanbook of Qualitative Nursing Research. Oxon: Routledge Handbooks, 2013.

Bibliografia complementària

TEMA 1. INTRODUCCIÓ A LA INVESTIGACIÓ QUALITATIVA
* Grix, J. Introducing Students to the Generic Terminology of Social Research. Politics 2002; 22(3): 175-186.
* Pita, S., Pértegas, S. Investigación cuantitativa y cualitativa. Atención Primaria 2002;9:76-78.
* Willis, J.W. History and context of paradigm development. En Foundations of qualitative research: Interpretive and critical approaches Thousand Oaks: Sage, 2007, pp.27-65.

TEMA 2. EL PROCÉS DE RECERCA QUALITATIVA
* Angrosino, M. Etnografía y observación participante en investigación cualitativa. Madrid, Morata, 2012.
* Barbour, RS. Making sense of focus groups. Medical Education 2005; 39 (7):742-750.
* Bover, A. Herramientas de reflexividad y posicionalidad para promover la coherencia teórico-metodológica al inicio de una investigación cualitativa. Enfermería clínica 2013, 23(1): 33-37.
* Calderón, C. Evaluación de la calidad de la investigación cualitativa en salud: criterios, proceso y escritura. Forum 2009, 10(2). Art17.
* Coffey, A., Atkinson, P. Encontrar el sentido a los datos cualitativos. Alicante: Universidad de Alicante, 2005.
* Cuesta, C. ¿Por dónde empezar? la pregunta en investigación cualitativa. Enfermería clínica 2008; 18(4): 205-210.
* Gordo, JA., Serrano, A (coord). Estrategias y prácticas cualitativas de investigación social. Madrid, Pearson Educación, 2008.
* International Collaboration for Participatory Health Research (ICPHR). Position paper 1: What is Participatory Health Research? Berlin: International Collaboration for Participatory Health Research. 2013.
* Lincoln, YS., Gubam EG. Paradigmas en competencia en la investigación cualitativa. En: Dennan, CA., Haro, JA (ed). Por los rincones. Antología de métodos cualitativos en la investigación social. México: El colegio de sonora 2000, pp. 113-145.
* López-Aranguren, E. El análisis de contenido tradicional. En García-Ferrando, M., Ibáñez, J., Alvira, F. El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación (3a ed). Madrid: Alianza, 2001.
* Mays, N., Pope, C. Qualitative research in health care: Assessing quality in qualitative research. BMJ 2000; 320:50-52.
* Okuda, M., Gómez-Restrepo C. Métodos en investigación cualitativa: triangulación. Revista Colombiana de Psiquiatría; 2005, XXXIV(1): 118-124.
* Pope, C., Ziebland, S., Mays, N. Qualitative research in health care. Analysing qualitative data. BMJ 2000; 320: 114-116.
* Pujadas y cols. Etnografia. Barcelona, UOC (Universitat Oberta de Catalunya), 2004.
* Roberts, P y cols. Reliability and validity in research. Nursing Standard 2006; 20(44): 41-45.
* Ruiz, J. Análisis sociológico del discurso: métodos y lógicas. Forum Qualitative Social Research 2009; 10(2) Art 26. Disponible en:http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/view/1298/2777
* Sandelowski, M., Barroso, J. Reading qualitative studies. International Journal of Qualitative Methods 2002; 1(1): article 5 (http://ejournals.library.ualberta.ca/index.php/IJQM/article/view/4615/3764)
* Silverman, D. Collecting and analising your data. En Silverman, D. Doing Qualitative Research: A practical Handbook. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE 2013, pp. 197-260.
* Spencer, L., Ritchie, J., Lewis, J., Dillon, L. Quality in qualitative evaluation: a framework for assessing research evidence. Government Chief Social Researcher's Office 2003, pp. 38-43. (http://www.civilservice.gov.uk/Assets/a_quality_framework_tcm6-7314.pdf)

Altres recursos

* Grup d'Investigació Crítica en Salut (GICS). Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut (IUNICS). Universitat de les Illes Balears http://gics.uib.es/

Data de publicació: 03/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.
©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Document generat automàticament a les 0920:00 de 09/12/2019

* Centre for Critical Qualitative Health Research (CCQHR), University of Toronto: http://www.ccqhr.utoronto.ca/maximize-quality-qualitative-health-research-workshop-series-background-videos
* International Institute for Qualitative Methodology: http://www.uofaweb.ualberta.ca/iiqm/index.cfm
* Red de Investigación Cualitativa en Salud (REDICS) http://www.isciii.es/ISCIII/es
* International Institute for Qualitative Methodology (IIQM) www.ualberta.ca/~iiqm/
* Cátedra de Investigación Cualitativa (CERQ). Universidad Autónoma de Barcelona. Fundació Dr Robert http://www.cerq.cat/
* Investigación-Acción: “Action Research Resources” http://www.scu.edu.au/schools/gcm/ar/arhome.html
* Forum: Qualitative Social Research; http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/

Data de publicació: 03/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.
©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Document generat automàticament a les 0920:00 de 09/12/2019